

Gröna obligationer

Impact report 2017

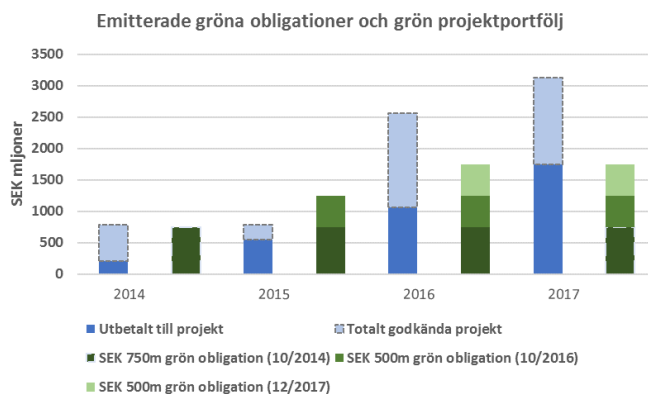

Innehållsförteckning

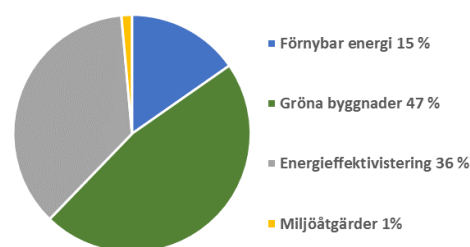
Sammanfattning, per 31 december 2017.....	2
Om Örebro kommun.....	4
Fakta om Örebro kommun, Sverige.....	4
Örebro kommunkoncern ska vara klimatneutral 2030 – finansverksamheten ska bidra	4
Örebro har höga hållbarhetsambitioner och har fått många utmärkelser för sitt arbete	4
Våra gröna obligationer bidrar till de globala hållbarhetsmålen	5
Våra emissioner av gröna obligationer	6
Emissionslikvidens användning	6
Process för utvärdering och val av projekt.....	7
Effektresultat 2017, projekt för projekt.....	8
Rapportering	10
Nordic Public Sector Issuers: Position Paper on Green Bonds Impact Reporting	10
Fjärrvärmens klimatbelastning.....	10
Förnybar energis klimatnytta	10
Uppföljningsprocessen av våra gröna projekt.....	10

Sammanfattning, per 31 december 2017

Örebro kommun rapporterar effekterna av sina gröna obligationer i enlighet med the Nordic Public Sector Issuers: Position Paper on Green Bonds Impact Reporting, vilken publicerades i oktober 2017 av en grupp nordiska emittenter inom den offentliga sektorn. För de fall vi avviker från dessa rekommendationer kommer detta att påtalas.

Fördelning av utbetalt till projekt per kategori

Koldioxidavtryck baserat på utbetalt till projekt			
Projektkategori	Utsläpp av växthusgaser som minskats eller undvikits, i ton koldioxidäkvivalenter per år.	Allokerat till projekt, SEKm	Klimatnytta i ton koldioxidäkvivalenter per miljon SEK.
Förnybar energi	24 639	268	91,93
Gröna byggnader	192,9*	821	0,23**
Energieffektivisering	212,8***	636	0,33****
Miljöåtgärder		25	
Totalt	24 639	1750	n/a
Allokerat belopp CO2-nytta, MSEK		1725	14,28 tCO₂e/SEKm p.a.*****
Årlig generering av förnybar energi, GWh			64,84 GWh per år
Årliga energieffektiviseringar, MWh			1958,2 MWh per år

Tabellen presenterar beräknad klimatnytta i koldioxidäkvivalenter som minskat eller undvikits. Aggregerat projektdata omfattar både faktiska och förväntade värden (se sidorna 7-8).

*t.o.m.***** På grund av att klimatbelastningen från fjärrvärme är lägre i Örebro (88,5 gram/kWh) än i Sverige i genomsnitt (158 gram/kWh) så kan siffrorna för undvikna utsläpp av växthusgaser förefalla vara låga. Om klimatnyttan istället hade beräknats utifrån genomsnittet för svensk fjärrvärme hade utsläppen från växthusgaser som minskats eller undvikits varit följande: *310,3 ton per år, **0,38 ton per miljon SEK, per år, ***340,6 ton per år, **** 0,54 ton per miljon SEK, per år, ***** 14,66 ton per miljon SEK, per år.

Klimat effekt fördelat per respektive grön obligation	100%
varav koldioxidavtryck som hänförs till grön obligation SEK 750m förfall 2019-10-16	43%
varav koldioxidavtryck som hänförs till grön obligation SEK 500m förfall 2021-10-16	29%
varav koldioxidavtryck som hänförs till grön obligation SEK 500m förfall 2022-12-15	29%

Metod för beräkning av klimatteffekt

- Samtliga projekt som finansieras av gröna obligationer är godkända enligt Örebro kommuns ramverk för gröna obligationer som finns på orebro.se
- Örebro kommun rapporterar på portföljnivå i svenska kronor.
- Det här investerARBREVETS rapportperiod är till och med 2017-12-31.
- Klimat effekten beräknas enligt andelen av projektets investeringsutgift som är finansierade via grön obligation.

Om Örebro kommun

Fakta om Örebro kommun, Sverige

I Örebro bor drygt 150 000 invånare. Kommunen har växt med 2 300 personer per år i genomsnitt de fem senaste åren. Örebro är Sveriges sjätte största stad, belägen i Sveriges befolkningsmässiga centrum med 20 mil till Stockholm och 30 mil till Göteborg. I kommunen finns invånare från mer än 165 länder. Staden Örebro firade 750-årsjubileum år 2015. Kommunens vision är att vara Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad.

Kommunens skatteintäkter uppgår till 8,2 miljarder kronor och omsättningen i kommunkoncernen uppgår till 12,7 miljarder kronor. Balansomslutningen i koncernen uppgår till 28,1 miljarder kronor. Kommunen samordnar upplåningen i kommunkoncernen via internbanken. Låneskulden i internbanken uppgår till 13,6 miljarder och de största låntagarna är Örebrobostäder AB, Örebroporten Fastigheter AB, Futurum Fastigheter i Örebro AB, ÖBO Omsorgsfastigheter AB och Kumbro Vind AB. I april 2018 bekräftades kommunens rating av ratingföretaget Standard & Poor's till näst högsta kreditvärdighet AA+ i långfristig rating samt högsta kreditvärdighet A-1+, K-1 i kortfristig rating.

Webbadress: www.orebro.se, sök efter grön obligation.

Örebro kommunkoncern ska vara klimatneutral 2030 – finansverksamheten ska bidra

I juni 2016 antog Örebro kommun en ny klimatstrategi, med målsättningen att kommunkoncernen ska vara klimatneutral 2030. Klimatstrategin omfattar åtta insatsområden för kommunen som organisation, varav gröna finanser är ett. Övriga insatsområden är effektivare energianvändning, resor och transporter, smartare mat, upphandling, produkter samt hållbara event.

Inom finansverksamheten beslutades att två huvudområden ska bidra till minskad klimatpåverkan från Örebro kommun: kapitalförvaltningen och skuldförvaltningen. Klimatbelastningen från kommunens kapitalförvaltning ska vara lägre än jämförbara index och ska årligen minska, med ambitionen att vara klimatneutral 2030. Dessutom ska den externa låneskulden förpackas i gröna obligationer där så är möjligt.

Örebro har höga hållbarhetsambitioner och har fått många utmärkelser för sitt arbete

Örebro kommun har höga ambitioner inom hållbarhetsområdet. Några av de beslutade målen är att vi ska vara föregångare i arbetet med en hållbar samhällsutveckling, ledande i klimatomställningen, samt främst i landet när det gäller arbetet med mänskliga rättigheter.

De höga ambitionerna når också resultat. Den goda utvecklingen har uppmärksammats både nationellt och internationellt, och Örebro kommun har fått ett flertal utmärkelser under senare år för sitt hållbarhetsarbete. Inom miljöområdet placerar sig Örebro kommun år efter år på topp tio-listan över landets bästa miljökommuner. År 2015 fick vi utmärkelsen årets miljöbästa kommun, som nummer ett bland landets samtliga 290 kommuner. Våra gröna finanser med såväl grön obligation som fossilfri placeringspolicy lyftes särskilt fram i motiveringen. År 2017 rankades vi som nummer sex. Inom klimatarbetet har vi under 2017 fått priser för såväl våra gröna finanser (CFA Sweden ESG

award) som för vår klimatsmarta och ekologiska mat (årets klimatkök White Guide 2017 samt en tredjeplats i ekomatsligan).

Inom området social hållbarhet har vi fått pris för våra sociala investeringar, där vi utvecklat en modell som förändrat kommunens arbetssätt mot bättre systematik, samordning och mer förebyggande och tidiga insatser (Psynk-priset 2015). Inom sociala investeringar är vi en så kallad modellkommun inom Sveriges kommuner och landsting. För vårt arbete mot barnfattigdom fick vi utmärkelsen årets majblommepris 2015. Vidare är vi Sveriges friluftskommun 2017 (liksom även 2012-2014).

Örebro växer så det knakar, och är landets sjätte största kommun. Detta innebär att vi behöver bygga mycket bostäder, skolor och förskolor med tillhörande infrastruktur. Örebro har Sveriges högsta byggtakt, en process som utvecklats till den så kallade Örebromodellen. Arbetet har rönt mycket uppmärksamhet nationellt, och 2017 utsågs vi till årets arkitekturkommun.

Våra gröna obligationer bidrar till de globala hållbarhetsmålen

FNs resolution Agenda 2030 för en hållbar utveckling antogs hösten 2015. Agendan innebär att alla 193 medlemsländer i FN förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Agendan innehåller 17 mål och 169 delmål, som i Sverige kallas de globala målen.

Örebro kommuns ramverk för gröna obligationer adresserar målområdena:

- 6: Rent vatten och sanitet för alla.
- 7: Hållbar energi för alla.
- 11: Hållbara städer och samhällen.
- 12: Hållbar konsumtion och produktion.
- 13: Bekämpa klimatförändringarna.
- 14: Hav och marina resurser.
- 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

Våra emissioner av gröna obligationer

Under 2017 har Örebro kommun emitterat sin tredje gröna obligation, om 500 mnkr. Totalt har gröna obligationer omfattande 1 750 mnkr emitterats inom ramen för kommunens MTN-program för att finansiera klimatsmarta och ekologiskt hållbara investeringar. Den första gröna obligationen emitterade Örebro kommun i oktober 2014 (750 miljoner kronor), som andra kommun i Sverige.

Under 2017 utgjorde gröna obligationer 12 % av kommunens totala låneskuld (jämfört med 9 % 2016). Motsvarande andel för kommunens obligationsprogram var 26 procent.

Emitterade gröna obligationer		
År	Lånebelopp	Löptid
2014	750 miljoner kronor	5 år
2016	500 miljoner kronor	5 år
2017	500 miljoner kronor	5 år
Summa	1 750 miljoner kronor	

Emissionslikvidens användning

De gröna investeringsprojekten ska genomföras för att målen i kommunens miljöprogram med tillhörande styrdokument inom klimat, byggnation, trafik, natur, giftfri miljö, avfall och vatten ska kunna nås. Miljöprogrammet är Örebro kommuns miljöpolitiska mål, vilka utgår från de nationella miljö kvalitetsmålen.

Investeringarna som kan finansieras via en grön obligation beskrivs i vårt ramverk, vilket bygger på Green Bond Principles. Ramverket har genomlysts av den norska klimat- och miljöforskningsstiftelsen CICERO. Våra projekt riktar sig till:

- att begränsa kommunens klimatpåverkan genom förnybara energikällor och energieffektiviseringar,
- klimatanpassningsåtgärder samt
- till en mindre del (max 20 %) projekt som är relaterade till hållbar miljö istället för direkt klimatrelaterade åtgärder.

Vid 2017 års slut hade Finanskommittén godkänt 27 gröna projekt i fyra av sju projektkategorier i ramverket. Vid den årliga uppföljningen visade det sig att fyra projekt inte nådde upp till ramverkets krav. Det rör sig om nybyggnationer vars faktiska energiförbrukning efter de två första årens inställningsperiod översteg våra krav. Dock hade inga medel allokerats till dessa projekt, och därmed påverkades inte våra gröna obligationer av detta. Projektportföljen omfattar 27 projekt till ett totalt budgetbelopp om 3 132 MSEK. Kategorin gröna byggnader motsvarar 56 % av de utbetalade medlen, medan kategorin förnybar energi utgör 15 % av de utbetalade medlen. Andelen av de utbetalade medlen för samtliga kategorier framgår av tabell nedan.

Godkända gröna projekt kategori för kategori, per 31 december 2017

Projektkategori	Antal projekt	Budget-belopp	Utbetalt belopp
Förnybar energi	2	284	268
Gröna byggnader	17	1 746	821
Energieffektiviseringar	7	1 077	636
Hållbara transporter	0	0	0
Avfall	0	0	0
Vatten	0	0	0
Generella miljöåtgärder	1	25	25
Totalt	27	3 132	1 750

Process för utvärdering och val av projekt

Potentiella projekt genomgår sedan 2016 en standardiserad e-tjänstbaserad ansökningsprocess, med systematisk och digital dokumentation av relevant data. Under 2017 har processen för projekt via lån till grön obligation konsoliderats. Rutinerna för att utvärdera om kommunkoncernens investeringsprojekt ryms inom ramverket för gröna obligationer har utvecklats i enlighet med målsättningarna i vår klimatstrategi som antogs 2016.

I processen för att identifiera, värdera, besluta och följa upp investeringsprojektens gröna status ingår följande funktioner och grupperingar. Från kommunkoncernen ingår a) från bolagen¹: klimat- och miljörådet, samt ekonomi- och finanschef. Vidare ingår b) från kommunen: finanschef respektive hållbarhetsstrateg. Slutligen beslutar c) Finanskommittén² om projekten kan godkännas eller inte. Samtliga grupperingar träffas kvartalsvis.

¹ Bostadsbolaget Örebrobostäder AB (ÖBO), fastighetsbolagen Futurum Fastigheter i Örebro AB (Futurum) respektive Örebroporten Fastigheter AB (Örebroporten), samt utvecklingsbolaget KumBro Utveckling (KumBro) som arbetar med hållbarhetsfrågor inom energi och teknisk försörjning.

² Finanskommittén består av kommunens ekonomidirektör, finanschef samt VD-arna för de kommunala bolagen ÖBO, Futurum, Örebroporten samt KumBro.

Effektresultat 2017, projekt för projekt

Gröna investeringsprojekt som finansierats via Örebro kommuns gröna obligationer 2017-12-31

Nr Projekt	Bolag	Projektbeskrivning	Godkänt belopp	Upparbetat 2017	Allokerat belopp	Kommunens Ägarandel	
Förnybar Energi							
1	Vindkraftverk	Kumbro Vind	Örebro kommun ska vara självförsörjande på förnybar, egenägd el år 2020. Målet är produktion på 94,1 GWh per år.	267,6	-39,6	267,6	80%
S:a förnybar energi			267,6	-39,6	267,6		
Gröna byggnader - nybyggnation							
2	Vintrosa skola	Futurum	Skolbyggnad och matsal certifierad Miljöbyggnad silver. Flerfamiljshus som klarar kraven	74,0		74,0	100%
3	Pärllöken	Örebrobostäder	för passivhus. Förskola, Miljöbyggnad silver. Fyra avdelningar, ateljé och matsal.	51,0		51,0	100%
4	Mariebergs förskola	Futurum		26,5		26,5	100%
5	Brunsskolan	Futurum	Skola som fått tillbyggnad för att rymma ytterligare 100 elever. Förskola i två plan med 10 avdelningar och tillagningskök.	30,0	30,0	30,0	100%
6	Förskola Bettorp	Futurum		70,0	55,0	55,0	100%
7	Studentboende Grankottvägen	Örebrobostäder	Studentboende	70,0	50,0	50,0	100%
8	Handelshögskolan - Novahuset	Örebroporten	Handelshögskolan vid Örebro universitet.	300,0		300,0	100%
9	Förskola Tybblelund	Futurum	Förskola 10 avdelningar.	25,0	25,0	25,0	100%
10	Kvarteret Brunnstorget	Örebrobostäder	Flerfamiljshus	127,0	60,0	60,0	100%
11	Kvarteret Gurkmejan	Örebrobostäder	Flerfamiljshus	181,0	150,0	150,0	100%
S:a gröna byggnader			954,5	370,0	821,5		
Energieffektiviseringar i byggnader							
12	Maskinisten	Örebrobostäder	Renovering studentboende	56,0		56,0	100%
13	Mitt gröna kvarter i Vivalla	Örebrobostäder	Flerfamiljshus som renoverats.	300,0	100,0	100,0	100%
14	Hovstavägen	Örebrobostäder	Flerfamiljshus som renoverats.	140,0	93,0	138,0	100%
15	Varberga	Örebrobostäder	Flerfamiljshus som renoverats.	266,0		175,0	100%
16	Drottninggatan 52 och 54	Örebrobostäder	Flerfamiljshus som renoverats.	203,0	166,9	166,9	100%
S:a energieffektiviseringar			965	359,9	635,9		
Generell miljöåtgärd							
17	Reningsverk**	Örebro Kommun	Kväverening i reningsverk	25,0		25,0	100%
S:a Generell miljöåtgärd			25,0	0,0	25,0		
Summa totalt			2 212,1	690,3	1 750,0		

*(A) adaptation, klimatanpassning (M) mitigation, minskad klimatbelastning (E) environment, generella miljöåtgärder

**Föroreningar har minskat: tot-N: 54 %, BOD7: 98 %, tot-P: 97 %. Förbrukningen av kemikalier har minskat, Järnsulfat: 44 %, polyaluminiumklorid 88 %. Energiförbrukningen har minskat med 20 %.

Rapportering

Nordic Public Sector Issuers: Position Paper on Green Bonds Impact Reporting

Örebro kommuns klimatstrategi fastslog 2016 att klimateffekten av projekt som finansierats av gröna obligationer ska inkluderas i uppföljningen. Vi såg ett värde av att dela erfarenheter och expertis med andra, och var därför en av initiativtagarna till ett samarbete mellan nordiska offentliga emittenter av gröna obligationer. Samarbetet påbörjades 2016 med diskussioner om ett gemensamt förhållningssätt till återrapportering. I oktober 2017 publicerades gruppens arbete kallat Nordic Public Sector Issuers: Position Paper on Green Bonds Impact Reporting. Dessa rekommendationer tillämpas i detta investerarbrev. Dokumentet återfinns på www.orebro.se.

Fjärrvärmens klimatbelastning

I denna rapport beräknas klimatbelastningen av fjärrvärme utifrån det lokala fjärrvärmeverket. Där var klimatbelastningen 88,5 gram per kWh. Genomsnittet för klimatbelastningen från svenska fjärrvärmeverk är 158 gram per kWh, enligt Nordic Public Sector Issuers Position Paper on Green Bonds Impact Reporting från 2017.

Förnybar energis klimatnytta

Klimatnyttan av förnybar energi beräknas i denna rapport vara 380 gram per kWh, i enlighet med Nordic Public Sector Issuers Position Paper on Green Bonds Impact Reporting från 2017.

Uppföljningsprocessen av våra gröna projekt

Uppföljningen av godkända gröna projekt sker i en process där samma funktioner och grupperingar ingår som i processen för att identifiera, värdera och besluta investeringsprojektens gröna status. Den processen beskrivs ovan. Projektens energi-, klimat-, miljö- och (när så är relevant) sociala hållbarhetsprestanda rapporteras in på helårsbasis av låntagarnas klimat- och miljöexperter under kvartal 1. Hållbarhetsstrategen granskar data i relation till ramverkets krav. Eventuella oklarheter diskuteras med klimat- och miljörådet och finanskommittén. Den årliga rapporten (investerarbrev/impact report) publiceras på www.orebro.se.